

– на протяжении последних 40-50 лет Залиния имеет практически неизменный облик (геометрия и протяжённость улиц сохранена нетронутой, и только обновлены здания послевоенной постройки).

В процессе работы над нашим исследованием, мы пришли к выводу, что аутентичность и относительная территориальная ограниченность микрорайона как от самого города Гомеля, так и от Новобелицкого района имеет ряд преимуществ и для местных жителей, и для гостей. Благоприятная экологическая ситуация – отсутствие промышленных предприятий, близость соснового леса, отсутствие многоэтажных построек, небольшая транспортная нагрузка – способствуют сохранению физического и психического здоровья населения.

Нам кажется, что мы достигли поставленной цели – изучили историю микрорайона, опираясь на достоверные источники. Задачи также выполнены практически полностью. Нам данное исследование позволило лучше узнать свою малую Родину и сообщить эту информацию другим, возбудило желание к дальнейшим исследованиям, открыло новые, ранее не рассматриваемые, направления для исследования.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гарады і вёскі Беларусі: Энцыклапедыя. Т.1, кн.1. Гомельская вобласць. Мн.: БелЭн, 2004
2. Гомель. Историко-экономический очерк / ред.кол.: М. Ф. Бородич, И. С. Гребенчук, Е. Д. Диренок, К. Михальченко, Б. М. Томашов. – Мн.: Наука и техника, 1972.
3. Памяць: Гісторыка-дакументальная хроніка Гомеля : У 2-х кн. / рэдкал.: Г. К. Кісялёў (гал. рэд.), А. Л. Петрашкевіч, І. А. Процкін і інш. – Мн.: БелТА, 1999.
4. Рогалев, А. Ф. Географические названия Гомельщины: учеб пособие для студ. вузов. В 3-х ч.– Гомель: Гом. госуниверситет, 1991.

УДК 908(476.5)

Вуч. П.В. Шынкевіч

Навук. кір. З.М. Рубніковіч, настаўнік гісторыі
(ДУА “Азярэцкая дзіцячы сад-сярэдня школа Глыбоцкага раёна”)

САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАЯ ГІСТОРЫЯ АГРАГАРАДКА АЗЯРЦЫ

Любіць сваю Радзіму, ведаць яе гісторыю – важнейшы грамадзянскі абавязак кожнага. Гэтым вызначаецца актуальнасць даследавання, мэтай якога з’яўляецца сістэматызацыя і абагульненне звестак па сацыяльна-эканамічнай гісторыі аграгарадка Азярцы.

Упершыню Азярцы ўпамінаюцца ў Даравальнай грамаце Вялікага князя Полацкага Андрэя Альгердавіча Фёдару і Дзмітрыю Фёдаравічу Корсакам на сяло Семянцова на Беразвеччы (1350 – 1378, 1381 – 1387 год). Корсакі заставаліся гаспадарамі да пачатку XIX стагоддзя.

Апошнім уладальнікам маёнтка стаў Зыгмунд Аскерка, які ажаніўся на дачцэ Эразма Корсака. Сваю рэзідэнцыю Аскерка збудаваў тут у першай палове XIX стагоддзя. Гэта комплекс цагляных будынкаў (жылых дамоў і гаспадарчых пабудоў) на каменных падмурках, з садам, сажалкамі, паркам. Жылыя дамы: панскі дом, дом для ўпраўляючага, інтэрнат для прыслугі. Гаспадарчыя пабудовы: стайні, на якіх разводзілі пародзістых коней; свінарнік, дзе вырошчвалі свіней англійскай пароды; кароўнік; лядоўні для захоўвання малака, спіртзавод (бровар), свіран, ток, цуговая стайня і вазоўня, шорная (майстэрня па пашыву конскай збруі). У другой палове XIX – пачатку XX стагоддзя гэта была шматгаліновая прадпрыемальніцкая гаспадарка капіталістычнага тыпу, якая вялася з выкарыстаннем перадавых на той час тэхналогій і сельскагаспадарчай тэхнікі, прыносіла стабільны даход. Маёнтак амаль цалкам захаваўся.

1939 г. прынёс змены. Заходняя Беларусь уз’ядналася з БССР. Пачалася калектывізацыя. У былым маёнтку Аскеркі 5 студзеня 1940 г. арганізавалі саўгас. Разам з калектывізацыяй ішло раскулачванне. 11 гаспадарак было раскулачана.

У час вайны вёска перажыла нямецка-фашысцкую акупацыю. У 1944 г. пачалося аднаўленне разбураных гаспадарак. Работы ў жывёлагадоўчым саўгасе “Азярцы” пачаліся ў ліпені 1944 г.

18 верасня 1944 г. аднавіў сваю работу Азярэцкі спіртзавод.

У сакавіку 1959 г. да саўгаса “Азярцы” былі далучаны калгас “Першае мая”, у які ўваходзілі вёскі Мамаі, Шубнікі, Пялеўшчына і калгас “Светлы шлях” з вёскамі Кухты, Кісарэўшчына, Дзмітраўшчына. У 1962-1963 гг. у саўгасе пачаў працаваць вінзавод, які дзейнічаў да 2000 года.

Найбольшага росквіту ў сваім развіцці племсаўгас “Азярцы” дасягнуў у 1980-я гады калі напрамую падпарадкоўваўся Маскве, а ўзначальваў яго П. І. Мяжэнін.

У постсавецкі час саўгас “Азярцы” ужо не меў статусу гаспадаркі саюзнага падпарадкавання. Пасля распаду Савецкага Саюза былі страчаны гаспадарчыя сувязі, дзяржаўныя заказы і падтрымка Масквы. Усё гэта негатыўна сказала на развіцці вытворчай і сацыяльнай сферы.

У 2005 г. у рамках прэзідэнцкай праграмы “Адраджэнне вёскі” пабудаваны першы ў Глыбоцкім раёне аграгарадок Азярцы.

У сучасны перыяд дзяржаўнае прадпрыемства “Азярцы” мае малочны напрамак. Тут працуе 5 жывёлагадоўчых ферм: 4 малочна-таварныя, 1 – па дарошчванні цялят. Сёння ў сельскагаспадарчым прадпрыемстве “Азярцы” складанае фінансвае становішча, не хапае кваліфікаваных кадраў.

Для папулярызацыі ведаў па гісторыі малой радзімы мы распрацавалі два турыстычныя маршруты: “Нам засталася спадчына” і “Мая Азярэччына – край сінявокі”, па якіх праводзім экскурсіі як для дзяцей, так і для дарослых. У нас створаны ўласны кнігазбор, у які ўваходзяць летапіс вёскі, даследчыя працы, ілюстраваныя краязнаўчыя альбомы, даведнікі, інфармацыйна-даведачныя выданні.

Такім чынам, мы не толькі ўсебакова вывучаем гісторыю сваёй малой радзімы, але і актыўна папулярызуем яе з мэтай прыцягнення ўвагі грамадскасці да праблемы захаванасці гісторыка-культурнай спадчыны – сядзібна-паркавага комплексу.

УДК 726.5(476.5)

Учащ. К.Ю. Щукина

Науч. рук. Н.Н. Головачёва, учитель истории
(ГУО «Никитихинская средняя школа Шумилинского района Витебской области»)

ВЕКОВАЯ ИСТОРИЯ ХРАМА УСПЕНИЯ ПРЕСВЯТОЙ БОГОРОДИЦЫ В Д. ПОБЕДА

Введение. Среди живописных уголков Беларуси есть много мест дорогих и близких сердцу человека, и каждое из них имеет свою историю, свои духовные истоки. Именно к одному из таких мест можно отнести д. Победа Шумилинского района. Уже сто лет дарит духовное спокойствие людям Шумилинщины красивый и величественный храм во имя заступницы нашей Пресвятой Богородицы в деревне Победа.

Актуальность темы обусловлена желанием изучить историю возникновения, разрушения и восстановления Свято-Успенского храма д. Победа. Новизна исследовательской работы заключается в том, что предметом исследования избрана фактически малоизученная тема.

Проблема сохранения культурного наследия в современном обществе очень актуальна. Термин «духовная культура» воспринимается молодёжью как нечто далёкое и абсолютно ненужное. Однако невозможно быть гражданином своей страны, если ты не знаешь ее культуры